

Asia: VN/9344/2025

Valtioneuvoston asetuseruonnos fluorattuja kasvihuonekaasuja, otsonikerrosta heikentäviä aineita tai vaihtoehtoisia kylmäaineita sisältävien laitteiden käsittelystä

Lausunnonantajan lausunto

Pätevyyttä koskevat vaatimukset (2–3 §)

-

Pätevyyden todentaminen (4 §, 6 §)

-

Pätevyyden uusiminen (5 §)

-

Asennustodistus, laitetarkastukset ja huoltopäiväkirja (8–9 §)

-

Muuta kommentoitavaa

VR-Yhtymä Oyj (jäljempänä "VR") kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon mukaisessa asiassa ja toteaa kannanottona seuraavaa:

VR pyytää selventämään, miten juna tai junayksikkö käsitellään asetuksen näkökulmasta kunnossapidon yhteydessä. Asetus ottaa kantaa ajoneuvoihin, mutta juna on rautatiellä kulkeva kulkuväline.

Asetuksen 766/2016 perustelumuistiossa todetaan kulkuvälineistä seuraavasti:

- Ajoneuvojen ilmastointilaittealan pätevyysvaatimuksia sovellettaisiin voimassa olevaa asetusta vastaavasti myös muiden kulkuvälineiden, kuten paketti-, linja- ja kuorma-autojen sekä veturien

ohjaamojen ja työkoneiden ilmastointilaitteita asentaviin, kunnossapitäviin, huoltaviin, korjaaviin, käytöstä poistaviin, vuototarkastaviin tai niistä kylmäaineita talteenottaviin henkilöihin.

- Junavaunujen matkustamoiden ilmastointilaitteet vaativat y3 / e3 -pätevyyttä ilmastointilaitteen kylmäainemäärän mukaisesti.

VR:n näkemyksen mukaan junakaluston kunnossapidon näkökulmasta olisi tärkeää, että asetuksessa määriteltäisiin selkeästi, millä pätevyyksillä eri järjestelmiä saa huoltaa. Pätevyyksiä ei ole määritelty myöskään perustelumuiistossa. Esimerkiksi asetusluonnoksen sivulla 2 taulukossa 1 mainitaan junavaunujen jäähdytysyksikköjen seuraavan täytösrajan mukaista toimintaoikeutta, mutta taas sivulla 3 todetaan, että taulukon 3 kohdassa "ajoneuvojen ilmastointilaitteet" tarkoitettuja ajoneuvoalan pätevyysvaatimuksia sovelletaan junien ilmastointilaitteita ja lämpöpumppuja asentaviin, kunnossapitäviin, huoltaviin, korjaaviin tai käytöstä poistaviin sekä kylmäainetta talteenottaviin toiminnanharjoittajiin. Ilman lisätäsmennystä tulkinnaksi muodostuu, että junavaunujen ilmastointilaitteita saa korjata täytösmäärästä riippumatta ajoneuvopätevyyksillä, mutta kylmälaitteissa olisi täytösmäärän mukainen pätevyysvaatimus.

VR toteaa, että junakaluston kunnossapidon näkökulmasta kirjaukset ovat keskenään ristiriidassa ja toivoisi täsmennystä, että esimerkiksi sivulla 3 koskeva kirjaus koskisi vain ohjaamojen ilmastointilaitteita, kuten edellä 766/2016 perustelumuiistiossa todetaan.

Asetusluonnoksessa, sivu 8: 9§ Laitetarkastukset ja huoltopöytäkirja -pykälässä on seuraava kirjausvaatimus kohdassa 3: Onko laitteessa käytetty kylmäaine kierrätettyä tai talteen otettua sekä kierrätys- tai regenerointilaitoksen nimi ja osoite.

VR haluaa nostaa esiin, että kunnossapidon näkökulmasta uutta kylmäainetta kylmäainepullosta tankatessa henkilöstön voi olla mahdotonta tietää, onko kylmäaine uutta (neitseellistä), kierrätettyä tai regeneroitua, sillä tämä ei välttämättä käy ilmi kylmäainepullon etiketeistä. VR ehdottaa tämän asetuksen ulottamista kaikkiin myytäviin kylmäainepulloihin jatkossa siten, että tieto on kirjattu etikettiin ja on kylmäainetoimittajilta saatavilla toiminnanharjoittajille.

Huoltopäiväkirja on määritelty ylläpidettäväksi laitekohtaisesti. Käytännössä tämä tarkoittaisi junakaluston osalta sitä, että esimerkiksi yhdessä junavaunussa erillinen huoltopäiväkirja tulisi olla kuudesta eri kylmälaite- tai ilmastointilaittejärjestelmästä. VR ehdottaa, että suuremman kaluston osalta, esimerkiksi junakaluston osalta, toiminnanharjoittajan huoltopäiväkirja voisi olla kalusto- ja / tai tilakohtainen, esimerkiksi vaunukohtainen.

VR:n kuuluvan Pohjolan liikenteen linja-autojen osalta VR toivoo, että henkilökunnan olemassa olevat pätevyydet liittyen ilmastointilaitteiden kunnossapitoon säilyisivät voimassa. Lisäksi VR esittää, että kylmälaitteiden huollon pätevyysvaatimuksiin ei sisällytettäisi kaasun kg-pohjaisia

rajauksia. VR toivoo, että ajoneuvoista laadittavat raportit olisivat ajoneuvokohtaisia siten, että kylmälaitteiden määrästä riippumatta ajoneuvosta laadittaisiin ainoastaan yksi raportti.

Lähdetluoma Tanja
VR Group